

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

5841
MIĘDZYRZEC PODLASKI

1. Nazwa

CERKWI ob.
BRAMA I OGRODZENIE KOŚCIOŁA RZYM.-KAT. P.W. ŚW. JÓZEFA OBLUBIEŃCA

2. Czas powstania

1923 r.

4. Adres

21-560 Międzyrzec Podlaski, ul. Staromiejska 11

nr ewidencyjny działki - 173

nr księgi wieczystej -

11. Materiały graficzne

5. Przynależność administracyjna

województwo lubelskie

powiat bialski

gmina Międzyrzec Podlaski

6. Współrzędne geograficzne

N 52° 59'3.43" E 22° 47'5.47"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

b/z

8. Właściciel i jego adres

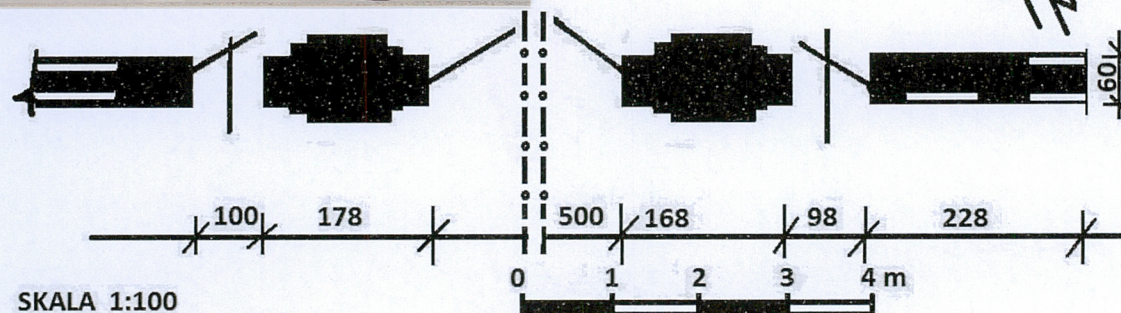
Parafia rzym.-kat. pw. św. Józefa Oblubieńca NMP
w Międzyrzec Podlaskim
21-560 Międzyrzec Podlaski
Ul. Staromiejska 11

9. Użytkownik i jego adres

j.w

10. Formy ochrony

Wpis do rej. zabytków A/1402
z dn. A/182 z dn. 05.04.1990

12. Historia

Murowana cerkiew unicka parafii pw. św. Mikołaja powstała w I. 1782-84 z fundacji księcia Adama Czartoryskiego oraz Bractwa Różańcowego. W tym czasie wybudowano również parkan od strony rynku. W 1826 r. rozbudowano ogrodzenie kościoła w kierunku północno – wschodnim. Zarówno parkan jak i późniejszy mur zostały zniszczone pod koniec XIX w. W 1923 r. wybudowano nową, obecnie istniejącą bramę oraz murowane ogrodzenie zespołu, w które wkomponowano zastane elementy pierwotnego muru (nowe części wzniesiono z użyciem białej cegły). Projekt należy wiązać z autorem przebudowy świątyni na kościół katolicki inż. Zygmuntem Trojanowskim. W 1999 r. powstał projekt dobudowy do ogrodzenia, od strony wewnętrznej, stacji Drogi Krzyżowej I kaplicy cmentarnej, autorstwa arch. W. Jeleniewicz-Ciechanowskiej, zrealizowany w następnym roku. Wówczas odnowiono także pozostałe części ogrodzenia.

13. Opis

Sytuacja – brama wraz z ogrodzeniem wchodzi w skład zespołu kościoła parafialnego pw. św. Józefa Oblubieńca położonego w centrum Międzyrzecza Podlaskiego, w kwartale zabudowy zawierającym się pomiędzy Placem Jana Pawła II, ul. Lubelską, ul. Warszawską oraz ul. Żelazną. W skład zespołu wchodzi kościół, murowana dzwonnica, dwie bramy, murowane ogrodzenie, ołtarz letni, pomnik Polskiej Golgoty (grota) w otoczeniu świerków, dawny cmentarz przykościelny oraz kaplica cmentarna. Ciągi komunikacyjne w obrębie kościoła wyłożone są betonową, prasowaną kostką.

BRAMA

Materiał, konstrukcja, technika:

Ściany zewnętrzne – murowana z cegieł ceramicznych pełnych, obustronnie tynkowanych. Pokrycie dachu – blacha ocynkowana w arkuszach.

Rzut, bryła, elewacje: Brama jest symetryczna, trójpłaszczyznowa, z rozbudowaną częścią główną, w której znajduje się otwór bramny, flankowany dwoma niższymi z furtkami. Przęsło części znajdującej się na osi przeprute jest półkoliście zamkniętym otworem bramnym, artykułowanym od frontu zdwojonymi pilastrami tokańskimi, wspierającymi belkowanie z gładkim architravem, zwieńczone profilowanym gzymsem z daszkiem okapnikowym. Część środkową bramy wieńczy trójkątny szczyt osadzony na podstawie, której boki mają formę spływów, połączonych z czworobocznymi hełmami, zakończonymi kulami. Na osi podstawy znajduje się kwadratowa wnęka z krzyżem. Wrota bramne dwuskrzydłowe, z metalowych prętów, ujętych antytetycznie ustawionymi esownicami, w górnej części zdobione stylizowaną uschniętą wicią roślinną. Boczne furty półkoliście zamknięte, zakończone profilowanym gzymsem, powyżej którego spływy przylegające do pilastrów części centralnej, zakończone czworobocznymi hełmami z kulami. Bramki metalowe, jednoskrzydłowe, z dekoracją podobną jak na wrotach. Zarówno elewacja frontowa jak i tylna rozwiązywane są analogicznie.

Instalacje: brak

OGRODZENIE

Materiał, konstrukcja, technika:

W części od pld.-zach. (pl. Jana Pawła II) ogrodzenie stanowi pełny mur, wykonany z cegieł ceramicznych, obustronnie tynkowanych, łączonych zaprawą cementowo-wapienną, zwieńczone pulpitem daszkiem, pobitym blachą ocynkowaną. Założone jest na linii prostej, w którą włączona jest brama. Zarówno od frontu jak i strony wewnętrznej, w licu muru wyartykułowane są szerokie wnęki, rozpięte pomiędzy lizenami osadzonymi na uproszczonych podstawach.

Na pozostałych odcinkach ogrodzenie ma kształt pełnego muru rozpiętego na czworobocznych filarkach zwieńczonych czworobocznymi czapami, wykonane jest z cegieł cementowo-wapiennych, łączonych zaprawą cementowo-wapienną. Założone jest na regularnej formie, przypominającej dwa prostokąty, różnej szerokości, w które włączone są stacje drogi krzyżowej (14) wykonane współcześnie w 1999 r. Od strony ul. Warszawskiej ogrodzenie ma formę czworobocznych filarów również zakończonych czworobocznymi czapami, na których rozpięte są metalowe przęsła. W ogrodzenie włączona jest dwuskrzydłowa brama z metalowych prętów, zdobionych geometryzowaną dekoracją.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
Nie dotyczy	Nie dotyczy	ogrodzenie	ogrodzenie

18. Stan zachowania	19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie
Dobry, ogrodzenie jest w trakcie remontu.	Brak zagrożeń.

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

21. Uwagi

Z uwagi na modularność ogrodzenia i jego wielkość w karcie zaprezentowano jedynie jego wycinkowa formę.

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

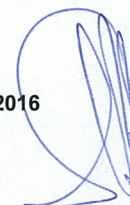
1. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, powiat bialsko-podlaski, opr. K. Kolendo-Korczakowa, A. Oleńska, M. Zgliński, Warszawa 2006

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst – Jacek Studziński, lipiec 2016

plany, rysunki – Jacek Studziński, lipiec 2016

fotografie – Jacek Studziński, lipiec 2016

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

26. Załączniki

Wkładka nr 1, 2

1. Miejscowość	Międzyrzec Podlaski	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres BRAMA I OGRODZENIE KOŚCIOŁA RZYM.-KAT. P.W. ŚW. JÓZEFA OBLUBIEŃCA NMP	6. Zawartość załącznika FOTOGRAFIE,
2. Gmina	Międzyrzec Podlaski		
3. Powiat	białski		
4. Województwo	lubelskie		

1. Główna brama wjazdowa.
2. Główna brama wjazdowa widok od wsch.
3. Czworoboczny szczyt bramy.
4. Metalowe wrota bramne.
5. Mur ogrodzeniowy widok od płd.
6. Mur ogrodzeniowy widok od płn.-zach.
7. Stacje Drogi Krzyżowej w murze ogrodzeniowym.
8. Brama wjazdowa tylna.
9. Ogrodzenie w części tylnej.

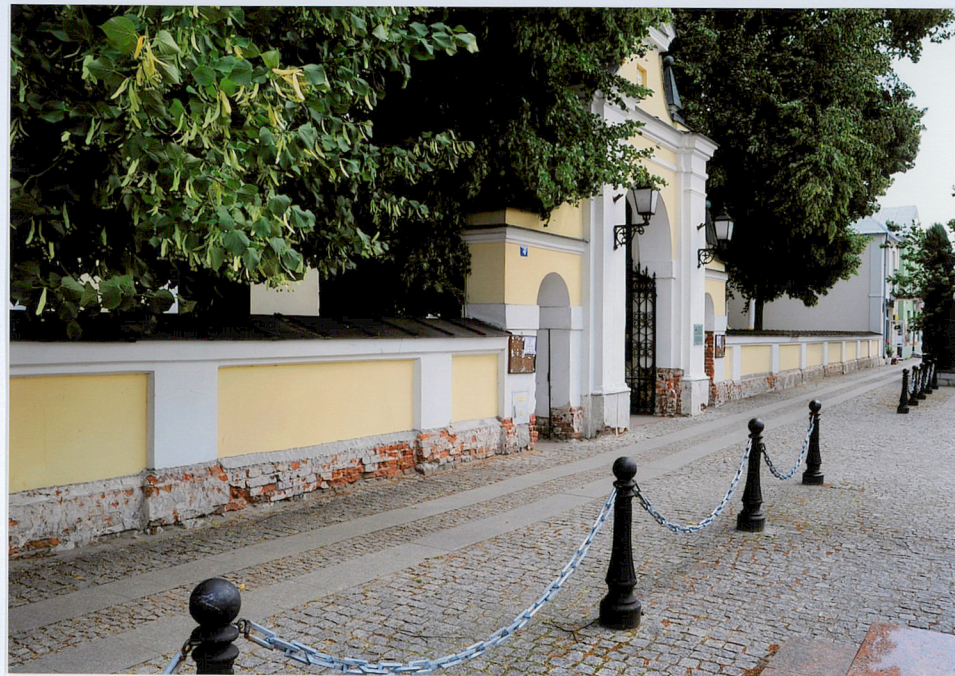
2

3

4

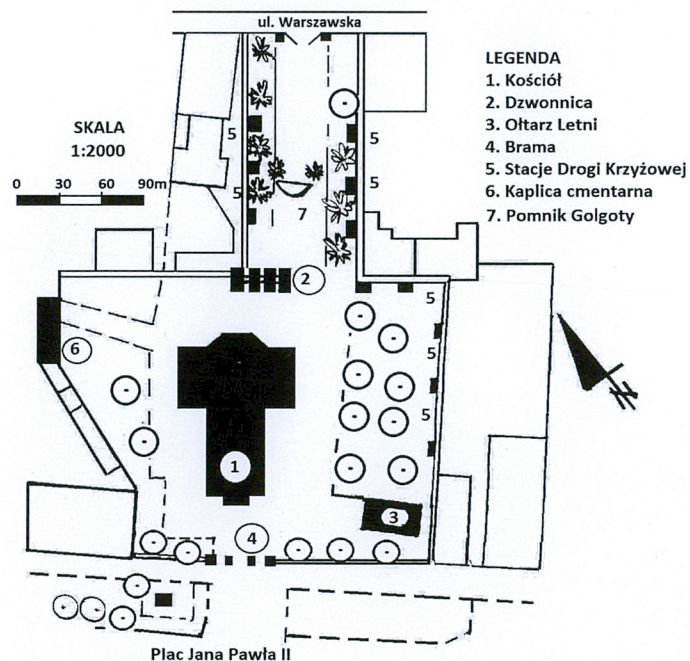

5

6

1. Miejscowość	Międzyrzec Podlaski	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	Międzyrzec Podlaski	BRAMA I OGRODZENIE KOŚCIOŁA RZYM.-KAT. P.W. ŚW. JÓZEFA OBLUBIEŃCA	Fotografie, sytuacja
3. Powiat	białski		
4. Województwo	lubelskie		

7

8

9